

PROIECTAREA ȘI MANAGEMENTUL PROGRAMELOR EDUCAȚIONALE

Nivelul II, Modul psihopedagogic

Provocări și nevoi în dezvoltarea programelor socio-educative

CURS 3

Obiectivele cursului

Identificarea și selectarea cauzelor pentru soluționarea unei probleme socio-educăționale

Analiza importanței evaluării nevoilor și analizei de context

Dezvoltarea unei analize de context concretă pentru o problemă identificată

FAZA DE ÎNȚIERE - DEZVOLTAREA IDEII PROIECTULUI

- ✓ În această fază, pentru a putea defini bine proiectul, trebuie să răspundem la o serie de **întrebări**:
 - ✓ De ce trebuie inițiat acest proiect ?
 - ✓ Care sunt potențialele beneficii, cine și ce anume va avea de câștigat ?
 - ✓ Care sunt rezultatele concrete ale proiectului ?
 - ✓ Care va fi „costul” total din punct de vedere financiar, material sau de resurse umane ?
 - ✓ Care din costuri poate fi recuperat ?
 - ✓ Cât de realiste sunt obiectivele necesare a fi atinse pentru a putea obține rezultatele sau rezultatul ?
 - ✓ Există resursele și expertiza necesară ducerii la îndeplinire a proiectului sau trebuie făcut apel la resurse adiționale?
 - ✓ Care sunt riscurile care pot fi acceptate de către instituții ?

CONDIȚII CARE POT INFLUENȚA DECIZIA DE INIȚIERE A UNUI PROIECT

CONDIȚII	UȘOARE DACĂ	DIFICILE DACĂ
Numărul grupurilor țintă	Mic	Mare
Sensibilizare	Ridicată	Scăzută
Prioritate	Ridicată	Scăzută
Grad de interes	Ridicat	Scăzut
Resurse de timp	Mult	Limitat
Resurse financiare	Multe	Puține
Impact asupra organizării	Nicio schimbare	Schimbări radicale
Repartiția resurselor	Nicio schimbare	Schimbări radicale
Caracterul organizației care se află în frunte	Are putere, autoritate, responsabilitate, experiență	Puțină putere, autoritate, simț de responsabilitate, fără antecedente
Personal	Numeros și calificat	Puțin numeros și necalificat
Mediu	Stabil	Turbulent

DEZVOLTAREA IDEII PROIECTULUI

- ▶ Toate proiectele au la bază o idee, sunt inițiate în urma conștientizării unei nevoi practice, a unei probleme importante care pretinde soluționare. Definirea clară a problemei/ nevoii permite:
 - ▶ Descrierea clară a naturii problemei și sprijinirea acestei descrieri cu date solide;
 - ▶ Stabilirea scalei / magnitudinii problemei;
 - ▶ Identificarea cât mai exactă a grupurilor afectate, la momentul actual, dar și prin intervenția preconizată;
 - ▶ Stabilirea clară a cauzelor problemei;

DEZVOLTAREA IDEII PROIECTULUI

- ▶ Prezentarea sintetică a evoluției problemei în timp și a modului în care acțiunile / măsurile curente nu reușesc să o rezolve;
- ▶ Agumentarea nevoii de intervenție prin intermediul proiectului;
- ▶ Estimarea riscurilor și a incertitudinilor referitoare la problema în cauză;
- ▶ Primă aproximare a costurilor intervenției.

ȘI ÎNCEPEM ...

- ▶ Aici începe proiectul vostru.
- ▶ În echipe de 6-7 persoane veți dezvolta până la sfârșitul semestrului un proiect care să includă și un program de formare.
- ▶ Pentru prima etapă realizați un proces de brainstorming:
 - ▶ Identificați 2-3 probleme (socio)educaționale care se află în aria voastră de interes care au potențial de a deveni subiectul proiectului
 - ▶ Identificați potențiale categorii de persoane care pot fi afectate de problemele discutate
 - ▶ !!!! NU IDENTIFICĂM ACUM SOLUȚII (adică nu ne referim acum, de ex. la programe de intervenție, activități pe care să le realizăm cu grupul țintă etc.)
- ▶ Timp de lucru: 15 min

DE CE ANALIZA CAUZELOR UNEI PROBLEME NU REPREZINTĂ UN LUX?

- ▶ Care este problema pe care dorim să o soluționăm?
 - ▶ De ce au nevoie oamenii?

DE CE ANALIZA CAUZELOR UNEI PROBLEME NU REPREZINTĂ UN LUX?

- ▶ Imaginați-vă că realizați un produs (curs) fără a înțelege anterior nevoile celor care îl vor accesa sau cererea existentă
(Gândiți-vă cât ați dori să participați la un curs de-al vostru ... Și cât ați plăti pentru el? 😊)

RISC

A nu crea valoare sau chiar a distruge
valoare: a realiza o pierdere

**Analiza problemei vă ajută să
identificați:**

Ce rol puteți asuma

Ce se face deja

Ce soluții au fost încercate anterior

EVALUAREA NEVOILOR ȘI ANALIZA CONTEXTUALĂ

- ▶ **Nevoia** – *este discrepanța sau diferența (distanța) dintre stadiul actual de dezvoltare al unui grup sau al unei situații și stadiul dorit (posibil de atins). Nevoia reflectă existența unei probleme care necesită intervenție în vederea soluționării, o problemă care trebuie tratată.*
- ▶ **Analiza nevoilor** este un instrument care vine în ajutorul procesului decizional în proiectarea și planificarea serviciilor educaționale.
- ▶ Analiza nevoilor este prima etapă, necesară în procesul de planificare și dezvoltare a serviciilor socio-educatională. Importanța sa derivă din faptul că o bună analiză a nevoilor are calitatea de a contribui la o alocare eficientă a resurselor pentru programele educaționale vizate.

PERSPECTIVE ASUPRA EVALUĂRII NEVOILOR ȘI ANALIZEI DE CONTEXT

- ▶ Pentru a înțelege pe deplin contextul în care este propus un proiect, inclusiv nevoile locale, dar și cadrul mai larg, ar trebui întocmit un set de întrebări pentru evaluarea nevoilor și analiza contextului.
- ▶ În cele mai multe cazuri, următoarele întrebări sunt de importanță cheie:
 1. Care este provocarea socială adresată? Care este amplitudinea sa la nivel general și local?
 2. Care sunt grupurile țintă? Ce nevoie au oamenii de proiect?
 3. Ce părți interesate (engl. stakeholders) ar trebui integrate în proiect?
 4. Ce alte oferte există deja pe piață? Ce rezultate au realizat? Există lacune în ceea ce privește existența programe de sprijin care trebuie completate? Unde sunt oportunitățile de cooperare? Unde ar putea apărea concurența?
 5. Care sunt cauzele și efectele provocarea socială și cum sunt acestea interdependente?

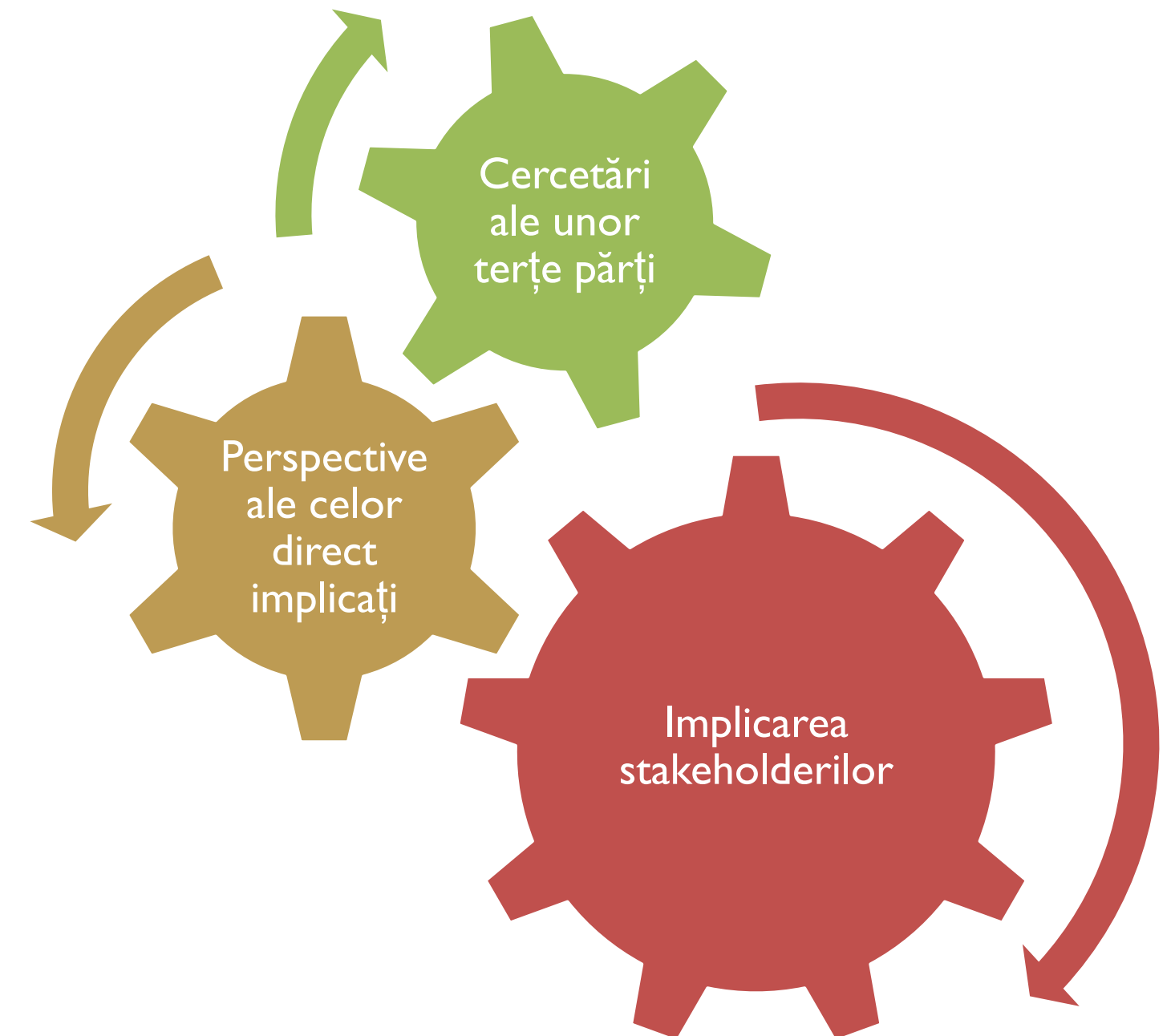
O ABORDARE PRACTICĂ A EVALUĂRII DE NEVOI ȘI A ANALIZEI DE CONTEXT

- ▶ Este potrivit să se efectueze o evaluare a nevoilor și analiza contextului la următoarele momente în timp:
 - ▶ înainte de a începe un proiect;
 - ▶ la intervale regulate în timpul implementarea proiectului;
 - ▶ dacă există date de monitorizare și evaluare care să indice că ceva nu este conform planificării;
 - ▶ atunci când se ia în considerare extinderea proiectul într-o altă locație;
 - ▶ când vor fi elemente suplimentare introdus într - un proiect în desfășurare în pentru a aborda problemele identificate.

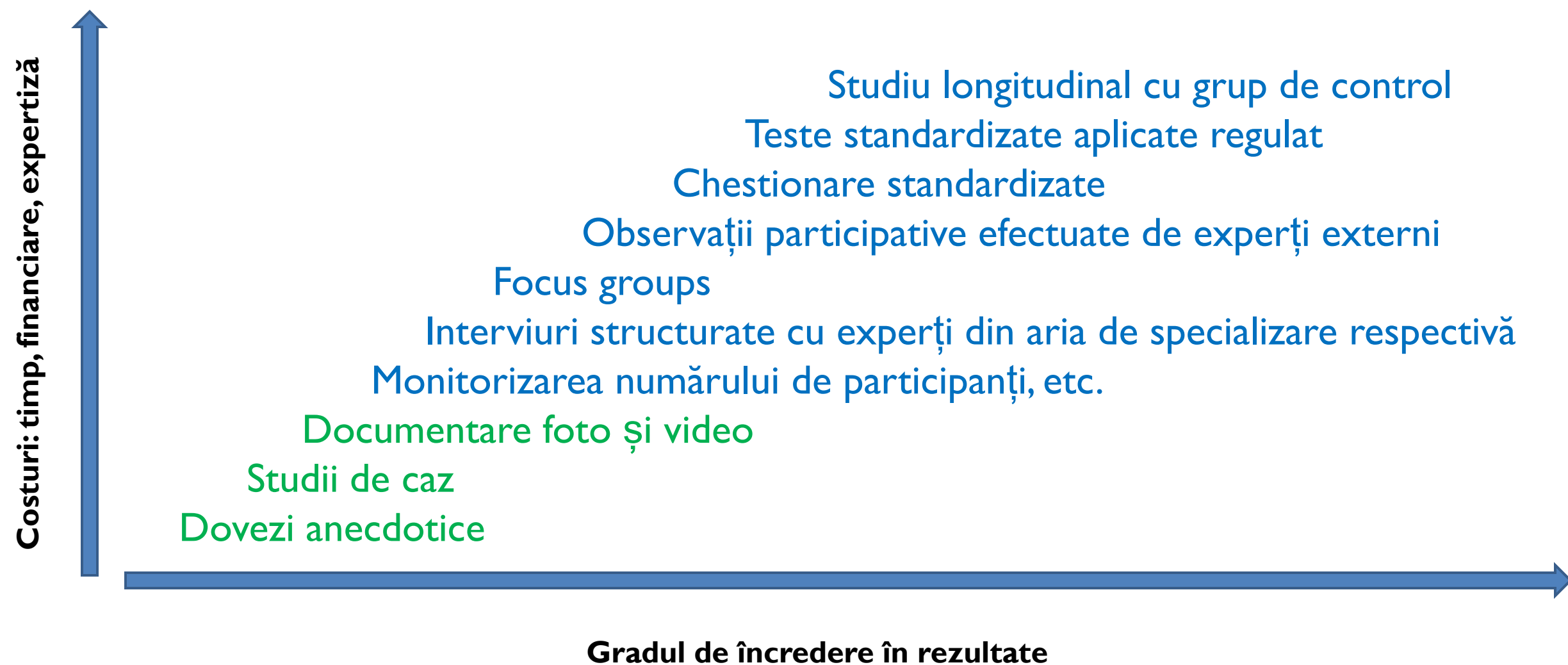

O ABORDARE PRACTICĂ A EVALUĂRII DE NEVOI ȘI A ANALIZEI DE CONTEXT

- ▶ Există două moduri de colectare a informațiilor pentru evaluarea nevoilor și analiza de context:
 - ▶ În multe cazuri, puteți folosi sursele deja disponibile. Atâta timp cât aceste informații provin din surse de încredere, ar trebui să folosiți cu siguranță această oportunitate (statistici, baze de date etc.).
 - ▶ Cu toate acestea, dacă nu sunt disponibile date sau dacă informațiile disponibile nu sunt suficiente, atunci trebuie colectate date noi. Există o serie de posibilități aici, variind de la efectuarea de anchete științifice foarte complexe până la dezvoltarea instrumentelor care pot fi utilizate de o echipă de proiect cu cunoștințe relativ reduse și resurse limitate

INSTRUMENTE DE COLECTARE A DATELOR

La început, puțin este mult!!!

Chiar și cele mai mici organizații cu resurse puține la îndemână pot identifica metode de colectare a datelor care sunt adecvate nevoilor lor. Nu vă lăsați intimidat – începeți cu puțin, abordările cuantificabile, experte pot fi integrate ulterior

Metoda oferă informații convingătoare emoțional

Metoda oferă informații bazate pe date

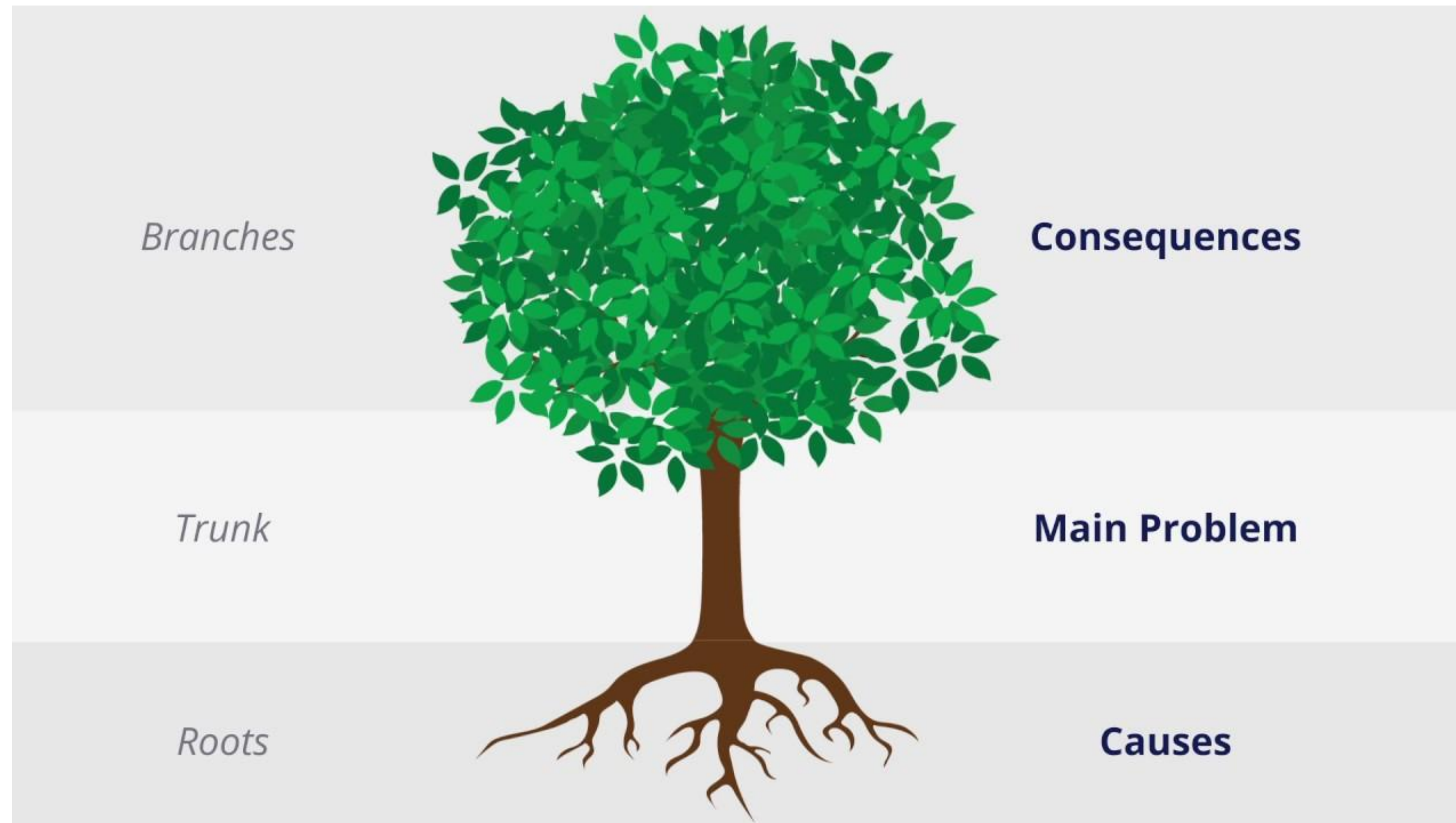
RECOMANDARE

- ▶ Nu vă îndrăgostiți de propria soluție, ci concentrați-vă pe ce anume este necesar să fie făcut pentru a vă rezolva problema

"MEMO: It has come to my attention that every time we solve one problem, we create two more. From now on, all problem solving is forbidden."

COPACUL PROBLEMEI – PROBLEM TREE

COPACUL PROBLEMEI – PROBLEM TREE

- ▶ Pasul 1: definiți problema de bază
 - ▶ Primul pas este identificarea problemei de bază sau a provocării centrale la care proiectul își propune să contribuie în a o soluționa.
 - ▶ Încercați să descrieți acest lucru cât mai specific posibil.
 - ▶ Exprimându-l pur și simplu ca „un număr mare de elevi din mediul rural nu urmează rute școlare la un nivel superior”, de exemplu, ar putea fi prea general pentru a servi drept baza pentru un proiect specific. O alternativă mai bună în acest caz ar fi: „Elevii din mediul rural nu dețin competențele (cunoștințe, abilități și atitudini) și motivația necesare pentru a urma rute educaționale și profesionale în domeniul STEM”. Acest lucru ajută la specificarea mai atentă a grupului țintă.

Formularea corectă a problemei:

Problema de bază ar trebui să exprime **o situație negativă** existentă din perspectiva grupului țintă. De exemplu: „Tinerii nu pot găsi un loc de muncă după ce au părăsit școala.” O greșeală obișnuită este de a formula problema ca absența unei soluții specifice, cum ar **fi lipsa oportunităților de angajare**. Cu toate acestea, este important să se evite acest lucru formulare deoarece implică deja o soluție specifică (în acest caz, ar fi crearea mai multor locuri de muncă) înainte de a lua în considerare dacă această abordare este fezabil, dacă sunt disponibile alte soluții promițătoare și chiar dacă deficitul de oportunități de angajare poate reprezenta de fapt doar una dintre numeroasele cauze ale problemei de bază. (Venro 2002)

COPACUL PROBLEMEI – PROBLEM TREE

- ▶ Pasul 2: Identificați cauzele și efectele problemei centrale
 - ▶ Pentru a face acest lucru, cauzele și efectele individuale trebuie formulate ca afirmații negative (de exemplu, „elevii din medii rurale nu beneficiază de profesori calificați”).
 - ▶ **Cauzele** directe ale problemei de bază sunt notate în rând sub problema de bază, formând rădăcinile. Sub cauzele directe pot fi identificate „cauzele cauzelor” – „profesorii calificați nu sunt motivați să facă naveta în mediul rural”.
 - ▶ **Efectele** directe sunt înregistrate în rândul de deasupra problemei de bază și „consecințele consecințelor” sunt notate într-un rând suplimentar deasupra acestora: „elevii nu participă la orele din domeniul științelor”; „elevii nu ating performanțele academice necesare pentru a urma un nivel de școlaritate superior”.
- ▶ În acest fel, arborele problematic crește în sus și în jos până când nu mai pot fi identificate cauze sau efecte. Problema centrală și fiecare cauza sau efectul individual sunt fixate sau lipite pe o tablă. Liniile de legătură sunt trase către afișează legături între cauze și efecte. Când arborele problemei a fost finalizat, trebuie să fie examinat pentru consistență logică și posibile lacune. Dacă este necesar, acesta va fi apoi revizuit.

COPACUL PROBLEMEI – PROBLEM TREE

Cauze	
Problema la nivel social	
Problema la nivelul grupului țintă	
Efecte	

Identificarea corectă a problemei/ provocării!!!

Problema: Am traversat pe roșu

ALTE INSTRUMENTE UTILE

5 Whys Root Cause Analysis Worksheet – A Back to the Basics Improvement Template

Continuation of Analysis

5 Why's Worksheet

Enter Why reason from previous worksheet:

Why is it happening?

a.

Why is that?

b.

Why is that?

c.

Why is that?

d.

Why is that?

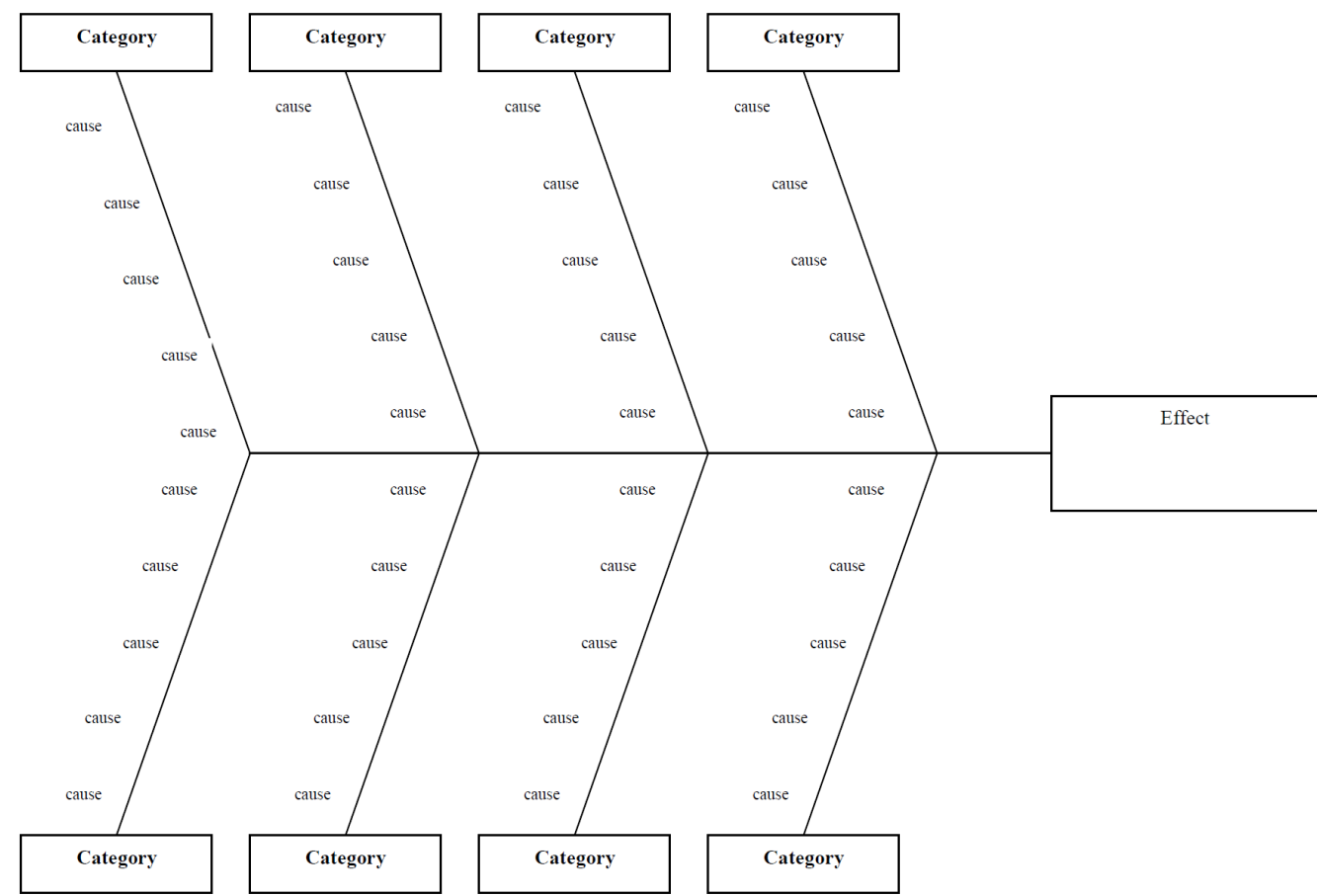
e.

Caution: If your last answer is something you cannot control, go back up to previous answer.

This document is the intellectual property of The IPL Group LLC and is covered under the international Copyright Convention © 2007. However, it is provided as a free template for organizations to use in the improvement of their internal and external business operations. Go to www.TheIPLGroup.com to download other free templates to improve performance.

Title:

Author, Page Number, Date

APLICĂM ANALIZA PROBLEMEI

- ▶ Selectați din problemele socio-educative listate în cadrul procesului de brainstorming problema la a cărei soluționare doriți să participați.
- ▶ Stabiliți la nivelul echipei instituția pe care doriți să o reprezentați pe parcursul proiectului – aceasta poate fi o instituție școlară, guvernamentală sau non-guvernamentală.
- ▶ Folosiți unul dintre cele trei instrumente pentru a realiza o analiză a problemei, identificând cauze și efecte. Acestea pot fi mai ample decât capacitatea de intervenție, de aceea va trebui să decideți în următorul pas asupra căror cauze vă veți concentra atenția.
- ▶ Timp de lucru: 20 minute

LA CE ESTE UTILĂ ANALIZA CAUZELOR ȘI A NEVOILOR

1

Ne ajută să stabilim obiective mai realiste

Operaționalizarea problemei centrale în cauze specifice

2

Ne ajută să ne concentrăm pe resurse

Concentrarea pe misiunea asumată, identificând zone în care resursele utilizate să aibă cel mai mare impact

3

Ne ajută să reducem sentimentul că suntem copleșiți

Identificând cine anume mai este implicat în soluționarea problemei:

- Evităm să duplicăm efortul
- Colaborăm cu ceilalți
- Ajustarea misiunii
- Evaluarea nevoii de a diversifica activitatea

BINE DE ȘTIUT...

► Evaluarea nevoilor și analiza contextului vă ajută:

- ... Să stabiliți prioritățile corect în cadrul proiectului. Evaluarea nevoilor și analiza contextului ne ajută să determinăm dacă este cu adevărat nevoie de un proiect și dacă da, cum se manifestă acest lucru. Pe baza acestor informații, organizațiile implicate și finanțatorii ar trebui să decidă pe care dintre aceste proiecte le vor alege, le vor susține sau la care vor renunța.
- ... Să adaptați activitățile proiectului la grupul țintă. Persoanele vizate de proiectele socio-educative ar trebui să primească oferte care să fie la fel de bine aliniate cu situațiile lor și nevoile individuale posibil. Un program care răspunde exact nevoilor grupului țintă are un bine sansa de a realiza efectul dorit.
- ... Să identifice părțile interesate cheie și include-le în munca ta. Pentru implementarea unui proiect orientat spre impact, este vital ca părțile interesate importante - astfel, toți oamenii, grupuri sau instituții care sunt afectate (pozitiv sau negativ) de proiect și / sau care ar putea influența it - sunt implicate de la început. Evaluarea nevoilor și analiza contextului este momentul ideal pentru a aduce părțile interesate de la bord.

BINE DE ȘTIUT...

► Evaluarea nevoilor și analiza contextului vă ajută:

- ... pune bazele pentru monitorizare și evaluare. În procesele dvs. de monitorizare și evaluare, informațiile colectate la începutul proiectului va servi drept punct de referință pentru datele colectate mai târziu pe parcursul derulării proiectului.
- ... utilizați resursele în mod eficient și eficient. O analiză a nevoilor vă va ajuta să ghidați resursele către locul potrivit și în suma corectă în timpul implementării proiectului.
- ... îmbunătățiți calitatea muncii în domeniul dvs. și contextul mai larg al proiectului. Dacă împărtășiți informațiile colectate cu alți actori care lucrează în același domeniu general, poate ajuta munca altor organizații să devină mai mare orientat spre impact.
- ... convinge donatorii de calitatea muncii tale. Vorbește despre calitatea înaltă a muncii unei organizații atunci când s-au identificat și a analizat nevoile grupului lor țintă înainte de a începe munca de proiect. Astfel, utilizați ca bază evaluarea nevoilor și analiza contextului pentru strângerea de fonduri.

